

سخنرانی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

ایلائاع کا محظوظ
لکھ دہم کی پڑھات
سماں مان
احلو اٹاٹ

سلام علیکم

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ وَأَفْضَلِ بَرِيَّتِهِ
مَوْلَانَا أَبِي القَاسِمِ مُحَمَّدٌ وَعَلٰى آلِهِ الطَّيِّبِيْنَ الطَّاهِرِيْنَ وَاللَّعْنُ عَلٰى
أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِيْنَ.

خوشحالیم که می بینیم یکی از سیاست های کلی که مجمع تصویب کرده است بطور جدی دارد پیگیری می شود و اگر بقیه سیاست ها هم مسئولانش مخاطبانش همین کار را می کردند شما امروز ایران را یک جور دیگر می دیدید.

ما اصل ۴۴ را که با تفسیر درستی از سیاست های رهبری هم در آن بود آماده کردیم اگر همینجور که شما دارید پیگیری می کنید پیگیری شده بود امروز در کشور ما اقتصادمان کاملا رقبتی بود و صحبت از بیکاری و گرانی و این حرفها دیگر به فراموشی سپرده شده بود و متاسفانه اینجور نیست و بسیاری از سیاست ها هنوز فقط اسمی از آن هست در نوشته ها. به هر حال تلاشی که محیطزیست کرد هم در تهیه بندها آنها نقش داشتند هم در پخته کردن آنها و هم در تصویب آنها و در شورای مجمع باز هم این از خود مسئولان محیطزیست سرکار خانم دکتر ابتکار و آقای مجابی که زیاد فعال تر بودند در این بخش ها. به هر حال کار بسیار مهمی است. در زمان مناسبی اما انجام شده است. اگر زمان اینجور نبود اگر دنیا الان نفهمیده بود که چه دارد بر سرش می آید و چه آینده بدی را با اعمال خودش برای این کره خاکی و آبی بوجود خواهد آورد کار به این خوبی پیشرفت نمی کرد. دنیا امروز با ما همگام یا جلوتر است. در سال های گذشته تلاش می شد که آمریکایی ها را وادار کنند برای اینکه به این مساله بپیوندند؛ حاضر نبودند. برای اینکه آنها سوختگیری هایشان از زغال سنگ و چیزهای مخرب محیطزیست بود. چین هنوز هم دشواری دارد

برای پذیرفتن چون باز همین مشکل را دارد و خوشبختانه امروز دنیا فهمیده است. این طبیعت اوضاع آفرینش که برای ما خلق کرده است. گاهی کارها تا خوب به آن نقطه خطر نرسد جامعه نمی‌فهمد و اقدام نمی‌کند. تا پریشان نشود کار به سامان نرسد. فواره چون بلند شود سرنگون شود. به تعبیر ائمه *إِذَا أَضِيفَ الْبَلَاءُ إِلَى الْبَلَاءِ كَانَ مِنَ الْبَلَاءِ عَافِيَةً* هر وقت دیدید که بلاها متراکم شد و پشت سر هم آمد و انبوه شد منتظر رفع بلا باشید. آن موقع همه به فکر می‌افتد و راهکار پیدا می‌کنند. خب سال‌های اخیر ضربه‌هایی که تالاب‌های ما خورد؛ این آسیب‌هایی که از فقر آب پیش آمد؛ کویر زایی که اتفاق افتاد؛ این هوای آلوده‌ای که مرتب از زمین گرد و غبار به آسمان می‌فرستد؛ یک چیزهایی از این قبیل مردم را قانع کرده که باید یک فکری کنیم. آلودگی‌هایی که بسیاری از مردم را مريض کرده است. بسیاری از مردم را فقیر کرده است. آب و هوا برای زندگی بشر مهمترین عنصر آفرینش الهی است برای ما. و اینها اگر آلوده باشند و یا کم باشند خطر است. فکر به اصلاح محیط‌زیست و حفظ شرایط طبیعی این چیزی است که در قرآن موج می‌زند. همین آیاتی که قاری خوب شما امروز اول اجلاس خوانند بخشی از آنهاست.

خداؤند می‌نازد به بسیاری از این زیبایی‌هایی که مربوط به محیط‌زیست از زمین و آسمان برای ما داده و ما قدر اینها را نمی‌دانیم. چون آنقدر زیاد است، هوا آنقدر زیاد است که ما قدرش را نمی‌دانیم، وقتی که آلوده شد می‌فهمیم. یعنی موقعی آب و باران و اینها آنقدر زیاد بود که اصلاً به فکرش نبودیم. حالا برای یک قطره آب هم آمادگی داریم حرکت بکنیم و کار بکنیم. به نظرم دنیا در آستانه یک حرکت است. اما این حرکت کار آسانی نیست. خیلی سخت شده. اگر این سیل‌ها و طوفانها و چیزهایی که این سالهای اخیر در دنیا اتفاق افتاده که هر گوشه‌ای از دنیا را دارد آسیب می‌رساند نبود، آنها هم به این آسانی متوجه نمی‌شدند. بیشتر خراب می‌کردند. من یک چیزی همین دو سه روز گذشته در اخبار خواندم، برایم جالب است، سالهاست که جمع زیادی از کشورها دارند بحث

می‌کنند که ما بباییم تصمیم بگیریم که در قطب جنوب یک منطقه‌ای را مشخص کنیم که هیچ دست‌اندازی در آن نشود. محفوظ بماند. هیچ‌کس حق نداشته باشد طبیعت آنجا را به هم بزند. نمی‌شد. یکی از مخالفان سرسختش شوروی بود و حالا روسیه است؛ بود تا این اواخر. دو سه روز پیش خبر دادند که پنجاه کشوری که مربوط می‌شدند به آن قسمت اجماع کردند و ۱۵۰۰ کیلومتر آنجا را مشخص کردند که کسی آنجا هیچ دست‌اندازی نکند و بگذارند آنجور بماند چون آنجا از ما خیلی دور است ولی به هم خوردن طبیعت آنجا، تاثیرش را ما در سواحل خودمان و خیلی جاهای و باران‌ها و اینها می‌بینیم. قطب شمال هم همین وضع را دارد. به هر حال مجموعه شرایط به گونه‌ایست که امروز تقریباً دنیا اجماع کرده است. مهم‌ترین پیروزی این بود که آمریکا هم پیوست به این پیمانی که ما در دولت خودمان، سال‌های سازندگی، در آرژانتین، اولین اجلاس‌ش را داشتیم برای توسعهٔ پایدار. جدی گرفته نشد. مصوبهٔ خوبی داشت اما جدی گرفته نشد در دنیا. اما، خب این دفعه پیمان پاریس آمد. پیمان پاریس جدی‌تر شد. خیلی جدی‌تر شد و سهم‌بندی درستی شد و همه مسئولیت دارند. هنوز فکر می‌کنم یک پیمان‌های دیگری هم لازم است که پشت اینها بیاد تا مردم را حفظ بکنند.

من به عنوان یک روستایی که در کویر کرمان و رفسنجان زندگی می‌کند و اطراف هم همه‌جا کویر است، ارزش آب را مای فهمیم که چقدر مهم است. تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی؟ سَلْ المَصَانِعَ رَكَبًا تَهِيُّمْ فِي الْفَلَوَاتِ اگر ارزش آب را می‌خواهی بفهمی، از آن‌هایی که در کویر هستند، بپرس. آنهایی که کنار فراتند که برایشان مسئله‌ای نیست. الان روشن شده که به هم زدن وضع طبیعی آفرینش، دستکاری نظام طبیعی‌ای که خداوند برای ما تهیه کرده و باید آن را حفظ کنیم تا خودمان محفوظ باشیم و کار البته سخت است. من فکر می‌کنم مثلاً ما اگر می‌دانستیم این آلودگی هوا چه بر سرمان می‌آورد، هیچ‌وقت اجازه نمی‌دادیم این موتورسیکلت‌هایی که بیشتر از یک اتوبوس یا کامیون هوا را ضایع می‌کنند، این‌همه در خیابان‌ها اینجوری حرکت بکنند. اگر می‌دانستیم اجازه نمی‌دادیم ماشین‌هایی تولید بکنیم که

این همه سوخت و این همه دود و آلودگی پیدا بکنند. ولی دنیا آن کارش به جایی رسیده است که یک خودرویی مثل واگن، چیزی که در آلمان اتفاق افتاد، معلوم شد یک حیله‌ای کرده است در اگزوزش که واقعیت آلودگی را نشان نمی‌دهد، به آن روز افتاد که هفت میلیارد دلار خسارت دید و دنیا دارد آن متوجه این مسئله می‌شود. باید فکر زیادی کرد. من خیلی سریع می‌خواهم از این مسائل بگذرم و برای راه حل‌های بیشتر و اساسی حرف بزنم که باید یک کاری بکنیم ما. البته محیط‌زیست می‌تواند کمک کند به این مسائل. خب ما یک مسئله‌مان، مسئله سوخت و انرژی است. دنیا که بدون انرژی و سوخت نمی‌تواند کار کند، اصلاً خاموش می‌شد این همه عظمت. با این شکل که آن انرژی تولید می‌کنیم که مواد فسیلی، آن هم از نوع پالایش‌های ناقص، خب معلوم است داریم خطر ایجاد می‌کنیم. خیلی وقت است دنیا به فکر افتد، به یک منبع انرژی‌ای برسد که آن منبع انرژی آلودگی نداشته باشد. مسئله آب در کشورهایی که دائم باران می‌آید و کنارشان، اطرافشان دریا و اقیانوس و این‌هاست، خیلی احساس نمی‌کنند ولی آنها آن آثار دیگر این اقیانوس‌ها و این کم‌آبی‌ها و این سرایت هوا را حس می‌کنند. از طرفی حالا دیگر همه فهمیدند که این محیط‌زیست را، منطقه‌ای نمی‌شود حفظ کرد. باید جهانی باشد. کشور ما محیط‌زیست خودمان، همه‌اش را خوب کنیم، همه این اصول را مراعات کنیم ولی اگر از اطرافمان، کشورهای دیگر آلوده باشند همان آلودگی‌ها به ایران منتقل می‌شوند و بدتر از آن پیش می‌آید. دنیا آن این یک دهکده کوچکی که می‌گوییم، از این جهت هم یک دهکده‌ایست. یعنی به هم مربوط است. سرایت می‌کند و کمکم دنیا دارد مجازات می‌گذارد برای آلوده کردن؛ کربن زیاد کردن و در مقابلش از موادی که می‌تواند کربن‌زدایی کند، دستمنان خالی باشد، اینها مشکلات واقعیست که دارد پیش‌بینی می‌شود. اوایل پیروزی انقلاب من یک بازدیدی داشتم از امیرآباد، از مرکز هسته‌ایمان. تصادفاً همین‌طور که می‌گشتم به یک چیزی شبیه به کوره کوچک برخوردم، مسئول آنجا توضیح داد، گفت این یک نمونه‌ایست، ساخته‌اند

برای معرفی یک تکنولوژی برای آینده دنیا. و آن این است که به گونه‌ای ما بتوانیم انرژی تولید بکنیم که خورشید می‌کند. خورشید چی کار می‌کند؟ خورشید همه منظومه شمسی را، هم روشن می‌کند و هم گرم می‌کند. به اندازه کافی حرارت می‌دهد، به اندازه کافی نور می‌دهد، خب این عظمت، حالا منظومه شمسی خب، ما یک گوشاهش هستیم. ما مثل مورچه‌ای که روی یک گند بزرگ بتواند حرکت بکند، ما این گوشاهش هستیم. این پایین نمی‌فهمیم چه خبر است. آنجا یک جرقه زد فقط، آن را سوروی‌ها داده بودند به ایران، یک وقتی پیش از انقلاب، برای نمونه. مدتی یک چیزی را شارژ می‌کردند، انواع وسایل را به کار می‌بردند، یک دفعه، یک آن، یک جرقه خیره‌کننده‌ای می‌زد که ما چشم‌هایمان را با عینک سیاه بستیم که مبادا چشممان را آسیب برساند. گفتند جایی باید درست بشود که چنین نوری بتواند تولید بکند و چنین حرارتی بتواند بدهد. زد در آن کوره. بعدا رفتیم پیگیری کردیم، یک مقدار کتاب خواندیم و اینها، دیدیم، مسئله‌ایست که گذاخت هسته‌ای الآن رویش کار می‌کند. حالا پیشرفت کرده، دارد عملیاتی می‌شود، الآن نزدیک چهل سال است که من آن را دیدم و سال‌ها بوده که کار می‌کردند، فکر می‌کردند، تا به اینجا برسند. مسئله آب هم همین است، باید یک فکری از نو کرد که چه کار می‌شود کرد که آب ارزان و فراوان در اختیار بشر قرار بگیرد. البته آب در کره زمین به اندازه کافی هست اما خب، بخش‌های مختلف، کارهای مختلفی باید کرد و ما از لحاظ وظيفة خودمان. من حالا خدمت آقایان عرض می‌کنم، این وظيفة همه دانشگاه‌هاست، وظيفة همه متفکرین و محققین، ما به فکر افتادیم از دانشگاه آزاد اسلامی که خودمان می‌توانیم آنجا سیاست بگذاریم و عمل بکنیم. جاهای دیگر که دست ما نیست و عمدتاً نمی‌توانیم، اما آنها خودشان هم به این فکر افتادند الحمد لله. به فکر افتادیم که در راه حفظ محیط‌زیست گام‌های بزرگی برداریم. بعضی‌ها را شروع کردیم، به یک جایی رسیدیم، بعضی‌ها هنوز در حد ایده است که داریم کار می‌کنیم. یکی هم همین مسئله انرژی است که چه کاری بکنیم برای انرژی. خوشبختانه حوادث اخیر و این برجام به داد ما رسید که حالا عرض

می‌کنم. می‌دانید الان هفت، هشت کشور پیشرفته دنیا و پولدار دنیا شریک شدند که چیزی به نام این که خورشید را روی زمین بیاورند، این شعارشان «خورشید را زمین بیاورند» یک دانشی را دارند عملیاتی تا همان جوری که خورشید نور ایجاد می‌کند و انرژی می‌سازد، بتوانیم ماهم این کار را بکنیم، خب در حد و اندازه خودمان. در حد منظومه شمسی نه. آنقدر بتوانیم بکنیم. خیلی هزینه کردند، خیلی مطالعه کردند و خیلی دانشمند کار کردند، خیلی فرضیه‌ها درست کردند و نشد. دوباره عوض کردند. حالا رسیدند به اینکه یک نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی دارند در جنوب فرانسه می‌سازند که حدود ۵۰ درصدش پیشرفت کرده که بناست ۵۰۰ مگاوات برق را چند سال دیگر از این نوع، از نوع شکافت هسته‌ای نه، از نوع گداخت و جوش هسته‌ای. یعنی همان ذراتی که می‌شکافید، بمب عظیمی می‌سازید، آن انرژی انفجاری را می‌سازد. اینها را با هم جوش می‌دهند. آن انرژی عظیم را تولید می‌کند. خب ما هنوز خیلی فاصله داریم با این دانش که عمومی بشود مثل بقیه تکنولوژی‌هایی که در دنیا هست. ما از همان موقع رفتیم توی فکر، دانشگاه آزاد، یک بخشی درست کردیم که از پلاسما شروع کردیم، کم کم آمدیم جلو. الان یکی از دانشگاه‌هایی هستیم که درباره پلاسما حرف اول را می‌زنیم در کشور. پلاسما را الان در چند موضوع داریم شروع می‌کنیم. امسال اولین نیروگاه کوچکش را خواهید دید، این‌همه زباله، خب یکی از مشکلاتی محیط‌زیست الان دارد رنج می‌برد، مخصوصاً در جاهایی مثل شهرهای شمالی ما که توریست زیاد داردو شهرهای دیگر، این یکی از بلاحای ماست. این زباله‌ها علاوه بر اینکه محیط را بر ماتنگ می‌کنند، خطرهای زیاد میکروبی برای ما درست می‌کنند. اینها را همین جوری می‌کنیم زیر خاک، خیال می‌کنیم از شرش راحت می‌شویم، محیط‌مان پر از میکروب می‌شود. مخصوصاً میکروب‌های بیمارستانی. بیمارستان‌ها دائماً دارد بدترین میکروب‌ها را هر روز از خودش بیرون می‌کند، چه جور اینها را دارند، سالم‌سازی می‌کنند؟ حالا آقای دکتر پزشکیان می‌توانند بگویند چقدر سالم می‌شوند؟ بعضی میکروب‌ها بیش را

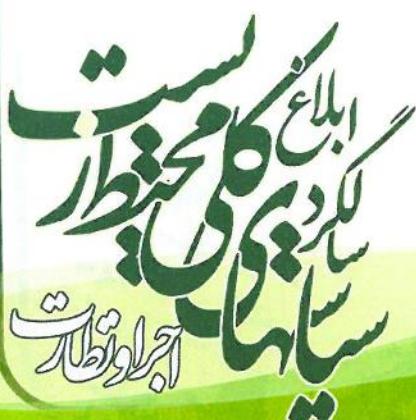

به هیچ وسیله‌ای نمی‌شود نابود کنند. ما به فکر افتادیم از پلاسمای استفاده کنیم. چهار، پنج هزار درجه حرارت ایجاد می‌کنیم و کافیست یک موتور کوچک، ما الان یک مگاواتی برای بیمارستان‌ها در نظر گرفتیم که داشته باشند؛ زباله‌ها را بریزند آنجا. اینها کاملاً می‌سوزاند که هیچ میکروبی نمی‌گذارد، هیچ ویروسی نمی‌گذارد و پس مانده هایش هم به درد کود و این چیزها که می‌خورد. در همه شهرها ما می‌توانیم الان، کشور، اینها را داشته باشیم. ما این نیروگاهی که امسال ان شاء الله اولینش را افتتاح می‌کنیم، یک مگاواتیش را. دومیش صد مگاواتیست که زدیم در شهر آمل قرارداد بستیم با شهرداری آمل که آنجا صد مگاواتی. صد تنی ببخشید، این هم یک تنی من گفتم یک مگاواتی. صد تنیش را در اولین در آمل که آنجا یک انبار عظیمی، بیرون آمل، کوهی شده از زباله‌ها، جمع، جمع، جمع. آنجا اولین صد تنی را ما بتوانیم اجرا بکنیم. خب الان هم در ایران، در تهران، ما زباله سوز داریم که تولید انرژی می‌کند ولی خب خیلی گران و خیلی مشکل است. اما آن پلاسمای اینجور نیست و شکل دیگری دارد و انجام می‌دهد. برای این مسئله آب مدتی است داریم کار می‌کنیم. مدتی است. الان در شرکت‌های دانش بنیان، دانشگاه آزاد که الان امروزه، هزار شرکت است، با ۷۵۰۰ آزمایشگاه که مجموعه‌شان درآمده در اختیار آنهاست که بتوانند استفاده کنند که ما یک راه درستی برای این مشکلات پیدا کنیم البته، خیلی کار سخت ولی عملی است. کمابیش متوجه شدیم که عملی است و می‌شود کاری کرد و در حال انجام است. فعلاً خیلی‌ها دارند کار می‌کنند، دلسوزانه دارند کار می‌کنند. یکی همین مسئله گرد و غبارهایی که الان چند سال است کشور ما را و کشورهای همسایه ما را گرفتار کرده و هی وعده می‌دهیم که درست می‌کنیم و نمی‌شود. ما قبلاً غبارهای را، رمل‌ها را با مالچ پاشی و اینها، یک مقداری تثبیت می‌کردیم، اما این تثبیت، آن هم خودش موادی که می‌ریزیم آنجا، آن قیر و نفتی که می‌ریزیم، خودش یک بلای دیگر است، خراب می‌کند. الان اولین جایی که رسیدیم این است که می‌توانند،

بدون هیچ یک از این مواد خاک را تثبیت کنند و گویا، من نمی‌دانم، خانم ابتکار آنجا خبر داشتند یانه، یک ۵۰ هکتاری

زمین آلوده به این گرد و غبارها را که هر روز از آنجا تنوره می‌کشید و با گردداد داشته می‌رفته بالا، دادند و آزمایش کردند، دیدند کاملاً تثبیت شده است. به گونه‌ای تثبیت شده که دیگه گرد ازش بلند نمی‌شود در هر طوفانی. خب اگر این را بتوانیم توسعه بدھیم که می‌توانیم، چون الان دیگر تکنولوژیش را داریم با این تکنولوژی، آنهایی که داخل کشور خودمان هست، می‌توانیم خاکها را تثبیت کنیم و اگر نه، به جاهای دیگر هم برویم، می‌توانیم قرارداد ببنديم، به جاهای دیگر برویم. از اين کارها فعلاً دانشگاهها و بزرگان و محققین، چه ایرانی‌ها و چه ایرانی‌های خارج، می‌توانند کمک کنند ما وارد این زمینه‌ها بشویم، برای حل اینگونه مشکلاتی که الان در کشور هست. زباله اگر در کشور ما مهار نشود، خودش یک خطر بزرگی در آینده خواهد شد. همین طور که داریم پیش می‌رویم که این باید عمل بشود و این آلودگی هوایی که الان مبتلا هستیم به آن و خبرهایی که هنوز می‌دهند، بسیاری از مردم را در خانه زمین گیر می‌کند که می‌ترسند بیایند بیرون گرفتار بشوند، اینها را می‌توانند به یک شکلی، مراعات کنیم و می‌توانیم حل کنیم. دانشگاه‌های ما وظیفه سنگینی دارند. باید محققینی، اگر هم بعضی چیزها را نداریم، دعوت کنیم از جاهای دیگر. ما قبلایک فکری برای آب کرده بودیم که متاسفانه ماند. متاسفانه من الان نگاه کردم به آقای امان‌پور، یادم آمد که این چطور از دست ما رفت و ول شد. شما می‌دانید اکثراً شاید شما این را می‌دانید، ما در شرایط معمولی حدود ۴۵۰ میلیارد متر آب از آسمان خداوند به ما می‌دهد به زمینمان ولی ۱۲۰، ۱۱۰ میلیاردش قابل استفاده است که می‌توانیم، آنها را مهار کنیم و استفاده کنیم. بقیه‌اش همان روزهای اول تبخیر می‌شود و از دست ما خارج می‌شود. یک‌چهارم‌ش را تقریباً می‌توانیم الان استفاده کنیم، سه‌چهارم‌ش، این باران‌هایی که می‌آید، در بیابانها و در همه جا پخش

می‌شود. بعضی جاهای رود در کویرها نمک می‌شود، بعضی جاهای از دستمان می‌رود، بعضی‌ها ایش هم تبخیر می‌شود، می‌رود. اگر روزی بتوانیم این آب را مهار کنیم، تا حدی. یکی از راههای موجود بسیار آسان و ارزانش

آبخوان داری است. خوشبختانه آقای مجابی در این قضیه آن موقع جهاد بود، توی این جریان خوب هست، می داند. از هر دره ای که از بالای کوه می آیی، یک مقدار آب سرازیر می شود، کم کم می آید روی زمین پخش می شود. یک بخش که می رود زیر زمین، خب آن خوب است، می ماند می رود زیر زمین، ولی عمدتاًش تبخیر می شود. بعضی جاهات نمک می شود، می رود جاهایی هست که شور است. آبخوان ها کارشان این است که دم دره، دو تا خاکریز می زند با بولدوزر، آبی که از دره می آید پایین پشت این آبخوانها جمع می شود، درخت های مقاوم می کارند، تبدیل می شود به یک جنگل کوچک و همیشه آبی که می آید، آنجا محفوظ می ماند، می رود پایین. بهترین آب انبار را برای حفظ آب شما در پایین دره ها دارید، چون اینها میلیونها سال در کوهها، رسوبات هی آمده پایین، جمع شده، سنگها، سنگریزه ها، یک مجموعه اینطوری به وجود آمده و خب این آبخوانها برای ما آب انبارهای خداییست. این آب انبارها را بیاوریم و جمع بکنیم و آبهایی که در طول سال، از دره های کوههای ما می آید پایین، آنجا جمع می شود، می رود زیر آب. قسمتیش نفوذ می کند در قناتها، در چاههای مردم بر می دارند، استفاده می کنند. قسمتیش هم محفوظ می ماند در همان آبخوانها ولی آب زیر زمین داریم. ما الان در اعماق آب زیادی نداریم. ولی اگر آنجا باشد، آبها محفوظ می ماند. من نمی دانم چرا این سیاست آبخوان داری فراموش شد. ما ۷-۸ تا آبخوان ساختیم، الان هر یک را می توانید بروید و ببینید. یکی را در فسا، که ساخته شده و اولین چیزی بود که ما دیدیم و ما را خوب راهنمایی کرد. یکی در ایلام ما ساختیم. من الان خبر ندارم چه وضعیتی است. یکی در بم ساختیم که قناتهای بهمنشیر را احیا کردیم، داشتند از بین می رفتند. آبها رفت قناتهای را احیا کرد. حالا آقای امان پور اینها را ریزتر می داند، آقای مجابی شاید بتوانیم اینها را جمع کنیم، بگوییم، ما راههای حفظ آبمان را لاقل خوب به کار بگیریم، استفاده بکنیم از اینها. نگذاریم این ۴۰۰ میلیارد آبی که وارد کشور می شود از هوا، اینها قابل استفاده است. الان البته راهکار فوری ترمان این است که مصرف آب را مراجعات کنیم. این سبک کشاورزی که الان در کشور ما

هست، آبیاری‌هایی که داریم عمل می‌کنیم، آن جایی که باران هست و هنوز هم خوب است وضعشان، آب را دارند مسروقاته مصرف می‌کنند. خب مانند ۹۰ درصد، ۸۵ درصد آبمان را کشاورزی می‌برد و این در کشاورزی می‌شود لاقل سه برابر کرد، راندمانش را. اگر آبش را به صورت آبیاری علمی تحت فشار، اینها را ما استفاده بکنیم. چون آسان بوده، کسی حاضر نشدن این کار رو بکنند و می‌توانیم این کار را انجام بدھیم. این موقت، البته کوتاه مدت و فوری است. بعد برایمان خوب است. الان بسیاری مجبور شدند می‌روند دنبال گلخانه‌ها که آب کمی را می‌برد یا آبیاری قطره‌ای و امثال اینها و ما قدر آب را در گذشته ندانستیم و امروز دیگر کم کم داریم می‌دانیم و ان شاء الله باز در همین مسیر جلو می‌رود و به طور کلی الان زمانی است که دانشگاهها و مراکز و محققان ما وارد مسائل اجرایی صنعت و اینگونه مسائل بشوند و رابطه‌ای جدی بین مراکز علمی و تحقیقاتی و میدان مصرف به وجود بیاید که بتوانیم آب و هوایمان را حفظ کنیم و ان شاء الله بعداً آبهای غیرمتعارف را هم که قابل دسترسی است الان، با این دانش امروز بشری، آنها را هم به دست بیاوریم. به هر حال الان ما رنجمان از اینگونه چیزهایست در محیط‌زیست. محیط‌زیستمان را با کم آبی نمی‌توانیم خوب حفظ کنیم. به هر حال مشکل پیدا خواهیم کرد و جنگلهای مشکل پیدا می‌کنند، منابع گیاهی ما ضرر می‌کنند، کویرزایی ما بالا می‌رود، کویرزایی ما متوقف می‌شود. ما یک وقتی یک قرارگاهی ساخته بود قرارگاه سازندگی برای کویرزایی و انصافاهم جلو می‌رفتیم خوب. می‌شد جلو برویم. آبخیزداری که کار آسانی است و همه می‌توانند در روش‌ها انجام بدھند، الان آنقدر جدی گرفته نمی‌شود، باید جدی گرفته بشود.

به هر حال بنده آخرین حرفم با شماها این است که بقیه سیاست‌های کلی که هم تصویب شده در بخش‌های مختلف و رهبری هم ابلاغ کردند، مثل این محیط‌زیست که الان دارد پیگیری می‌شود و الان گزارش یکسالشان انسان را خوشحال می‌کند پیگیری شود. همین الان در خود مجمع در دبیرخانه ما یک کمیته برای نظارت هست،

عدد زیادی از دلسوزان هم با آنجا همکاری می‌کنند برای اینکه محیط‌زیست را حفاظت کنیم و ما ان شاء الله از این اقدامات را در سراسر کشورمان، با همه سیاست‌هایی که رویش کار شده و بعد رهبری امضا کردند و اعلام کردند، بتوانیم مبنای زندگی‌مان قرار بدهیم. آن موقع توسعه پایدار خواهیم داشت. توسعه پایدار فقط با محیط‌زیست نمی‌شود. خیلی چیزها باید مراعات کنیم تا به توسعه پایدار برسیم. من وقت شماها را بیشتر نمی‌گیرم، من هم وقت محدود است، شما را به خدا می‌سپاریم و دعا می‌کنیم که در کارتان موفق باشید. والسلام عليکم و رحمه الله.

